

**Pertunmaan kunnan asukaskysely tuloksia hyvinvointialueen tulevaisuuden palveluista
(kursivoitu ja tummennettu teksti on suoria lainauksia avoimista vastauksista)**

Yhteenveto:

Vastausten perusteella Pertunmaan kunnassa lähipalvelut tulee säilyttää. Lääkärin kanssa kasvokkain haluaa asioida 93 % vastaajista, sairaanhoitajan 67 %, fysioterapeutin 61 % ja mielenterveyshoitajan kanssa 51 %. Alle puolet vastaajista haluaa tapaavansa kasvokkain sosiaalityöntekijän (33 %), päihdehoitajan (25 %) ja ravitsemusneuvojan (13 %).

"Terveydenhoito on säilytettävä kaikkien kuntalaisten saatavilla." "Koen Eloisan suurena sotkuna, pelottavanakin. Koen, että suuri organisaatio keskittää/keskittyy. Se on kuitenkin ihmisiä varten. Jokaista ihmistä." "Työssäkäyvänä esim. hammaslääkäri- ja labra-ajat pitäisi saada myös klo 17 jälkeen, jotta niitä voisi käyttää." "Käsketään ajaa päivystykseen Mikkeliin. Tässäkö sitä säästää tosiaan tulee?" "Perustuslaki velvoittaa julkisen sektorin huolehtimaan siitä, että kyseiset sote-palvelut ovat kansalaisten saatavissa riittävässä laajuudessa ja yhdenvertaisesti kaikissa olosuhteissa." "Valitettavasti nyt suunnitellut säästötoimenpiteet tulevat mielestäni aiheuttamaan tulevaisuudessa erikoissairaanhoidon kulujen valtavan nousun."

Vastaajat (192) kokivat olevansa valmiita käyttämään osittain digitaalisia palveluja. Kaiken kaikkiaan vastauksista voi tulkita sangen myönteinen suhtautuminen osittaiseen digipalvelujen käyttöön. Tärkeää on huomioida, että vastaajat vastasivat nettikyselyyn, jolloin on oletettavaa, että valmiudet digipalvelujen käyttöön on huomattavasti paremmat. Paperiversioon oli mahdollista vastata kunnantalolla tai Pertuntorilla. Mahdollisuutta käytti yhdeksän henkilöä.

Pertunmaalla yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on yli 40 %. Vastaajia 66–75-vuotiaita oli kolmanneksi eniten 19,1 %. Yli 75-vuotiaita n. 5 %. Oletus on, että erityisesti ikäihmisistä monet jäävät netin katveeseen.

Vapaa-ajanasukkaat ovat vakituksia asukkaita enemmän valmiita käyttämään digipalveluja.

Digitaalisten palvelujen käytössä oli melko paljon ei mielipidettä-vastauksia. Syitä voi olla monia: digitaaliset palvelut eivät ole vielä tarpeeksi tunnettuja, käyttäjiltä puuttuvat tarvittavat välineet, osaamista ei ole, epävarmuus tietosuojasta sekä yleisesti pelko tai arkuus käyttää digitaalisia palveluja tai välineitä.

Opastusta tai ohjausta digipalvelujen käytössä koki tarvitsevansa 25 %. Pertunmaalla on opastettu ja ohjattu vapaaehtoisin voimin erityisesti ikäihmisiä sähköisessä asioinnissa. Lisäpanostusta tarvitaan erilaisten digitaalisten palvelujen käytössä. Yhteistyö hyvinvointialueen, kunnan ja vapaaehtoisten kesken on erittäin tärkeää.

Liikkuviin palveluihin esim. palvelubussiin suhtauduttiin pääosin myönteisesti. Yli puolet vastaajista oli valmis tapaamaan lääkärin, sairaanhoitajan ja ravitsemusneuvojan liikkuviissa palveluissa. Heille liikkuvat palvelut sopivat erittäin hyvin tai melko hyvin. Myös laboratoriokokeen voidaan suorittaa esim. palvelubussissa.

Liikkuviissa palveluissa on tärkeää, että ne liikkuvat ihmisten luo. Tällöin on syytä huomioida, että liikkuvat palvelut voidaan kuntakeskuksen lisäksi toteuttaa eri kylissä.

"Kannatan digipalveluja ja palvelubussia, mutta ne eivät saa olla ainoa vaihtoehto." "Liikkuvat sotepalvelut eivät palvele liikuntarajoitteisia." "Liikkuviin palveluihin en juuri usko. Täällä on kuitenkin hyvät ja toimivat tilat ja yksinkertaisempaa muutaman liikkua tänne palveluista tuottamaan kuin täältä ihmisten lähteä milloin mihinkin hoitoa hakemaan."

Perhepalveluissa vain vanhempien tukiohjaajan tapaamisen voi järjestää digipalvelujen kautta (9 %). Useimmissa palveluissa vastattiin, että perhepalveluihin ei sovi digipalvelut tai niitä voi käyttää osittain. Lastenpsykologin palveluihin ei sovi 49 % mielestä digipalvelut tai osittain sopii 31 % mielestä. Vastaavasti lastenlääkärin kohdalla luvut olivat 44 %/41 %, kuraattori 39 %/36 % ja perheväkivaltaneuvoja 36 %/38 %. Yli 50 % vastaajista näki, että digipalveluja voi käyttää osittain neuvolassa ja terveydenhoitajan kanssa.

Ikäihmisen palveluista oltiin lähes yksimielisiä niiden tärkeydestä. Erityisesti Rinnehovi, tukikodit ja kotihoidontuki koettiin erittäin tärkeiksi. Ikäihmisten hyvinvoinnin näkökulmasta yhteistyö hyvinvointialueen, kunnan, vapaaehtoisten ja Tukikoti ry:n kanssa nousee merkitykselliseen asemaan. Kunnan tehtävänä on asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Yhteispinnat edellä mainittujen toimijoiden kesken on saatava toimimaan joustavasti ja selkeästi.

”Palvelujen siirtäminen aiheuttaa kulkemisen ongelmia etenkin vanhusväestölle. Tälläkään hetkellä taksien saatavuus ei ole helppoa.” ”Toivon huomioitavan, että nimenomaan näissä pikkukunnissa ja syrjäkylillä asuu niitä ikäihmisiä, joilla ei ole älypuhelimia tai tietokoneita. Jos ikäihmiset jäävät digipalveluiden armoille, se on mielestäni heitteillejätö.”

Isona yhteiskunnallisena kysymyksenä on omaishoitajien asema ja tuki. Läheisistä huolehtimisista on inhimillisestä ja taloudellisesta näkökulmasta erittäin merkittävää. Omaishoitajat ovat avainasemassa kotihoidon rinnalla. Ensivasteen merkitystä korostettiin useissa avoimissa vastauksissa.

Kaiken kaikkiaan vastaajat suhtautuivat ennakkoluulottomasti erilaisiin uusiin sote-palvelujen muotoihin. Tärkeää on, että kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyö toimii saumattomasti. Viestinä on yksi keskeinen asia, jonka toimivuuteen ja selkokielisyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Nykypäivänä asukkaiden kuuleminen ja mahdollisuus vaikuttaa itseään ja läheisiään koskeviin asioihin pitäisi olla itsestäänselvyys. Julkisen palvelun eri osapuolten toimintakulttuuriin ei kuulu sanelu vaan dialogi, keskustelu asukkaiden ja eri toimijoiden kesken.

”Kunnan vetovoima heikkenee, jos kunnan tarjoamat palvelut heikkenee.” ”Onko inhimillisyys kokenut inflaation?” ”Peruspalveluiden siirto pois oman kunnan alueelta on suorasti ja välillisesti kestävä toimenpide, joka heikentää eri-ikäisten ihmisten elämänlaatua huomattavasti.”

Tuloksia:

Vastaajat

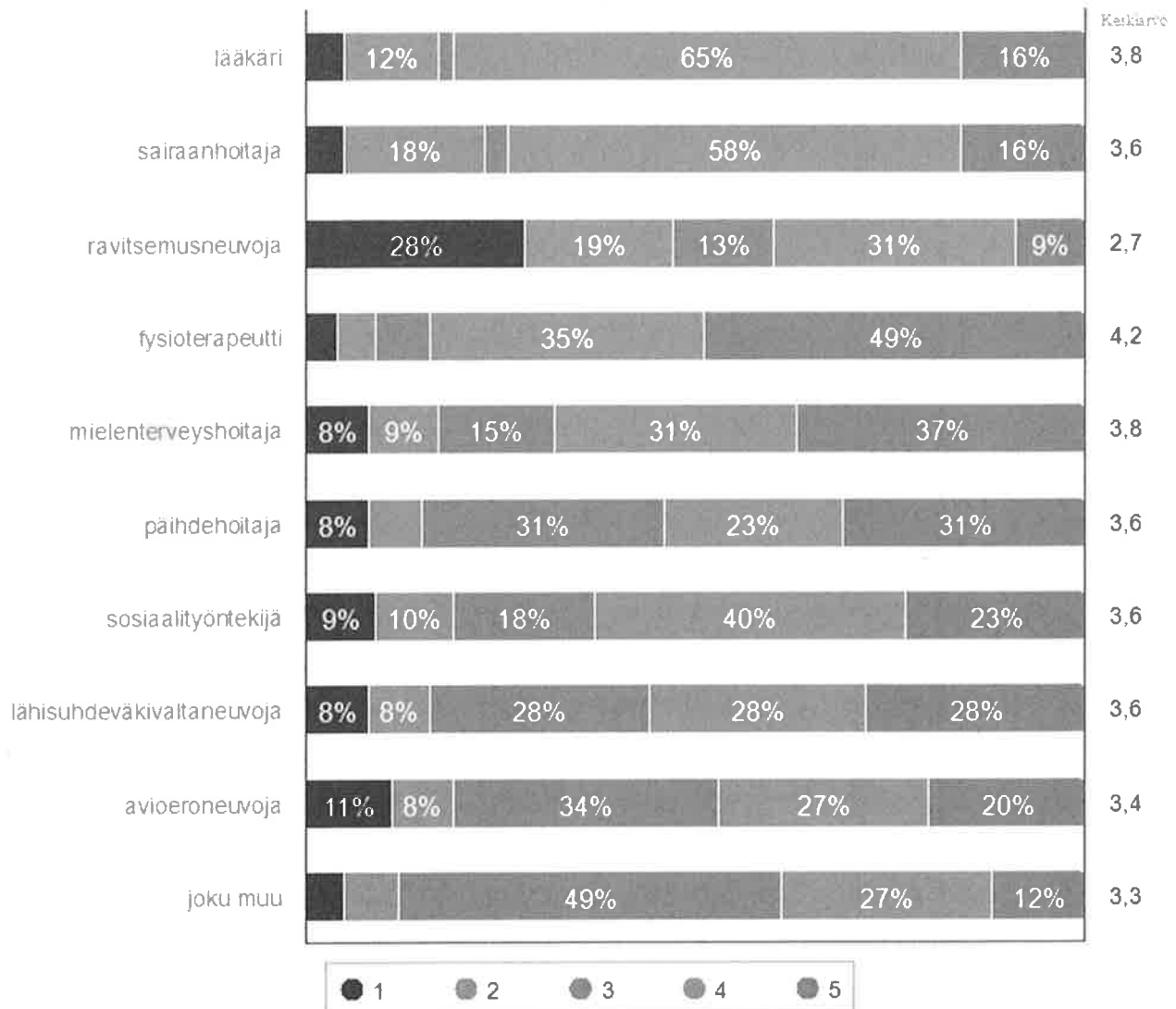
Pertunmaan kunnan toteuttamaan kyselyyn Eloisan palvelutuotantosuunnitelmasta vastasi 192 henkilöä. Vastaajista vastasi 183 netissä ja yhdeksän paperiversioon. Vakituksia asukkaita 77 % ja mökkiläisiä/vapaa-ajanasukkaita 23 %.

Seuraavat ikäryhmät olivat vastaajista suurimpia: 1. 56–65-vuotiaat 24,6 %, 2. 36–45-vuotiaat 21,6 % 3. 66–75-vuotiaat 19,1 %, 45–55-vuotiaat 17 %. Vähiten vastaajia oli alle 25-vuotiaat ja yli 75-vuotiaat.

Kyselyn taulukot on laadittu nettivastausten perusteella. Paperivastaukset on huomioitu laskettaessa prosentteja.

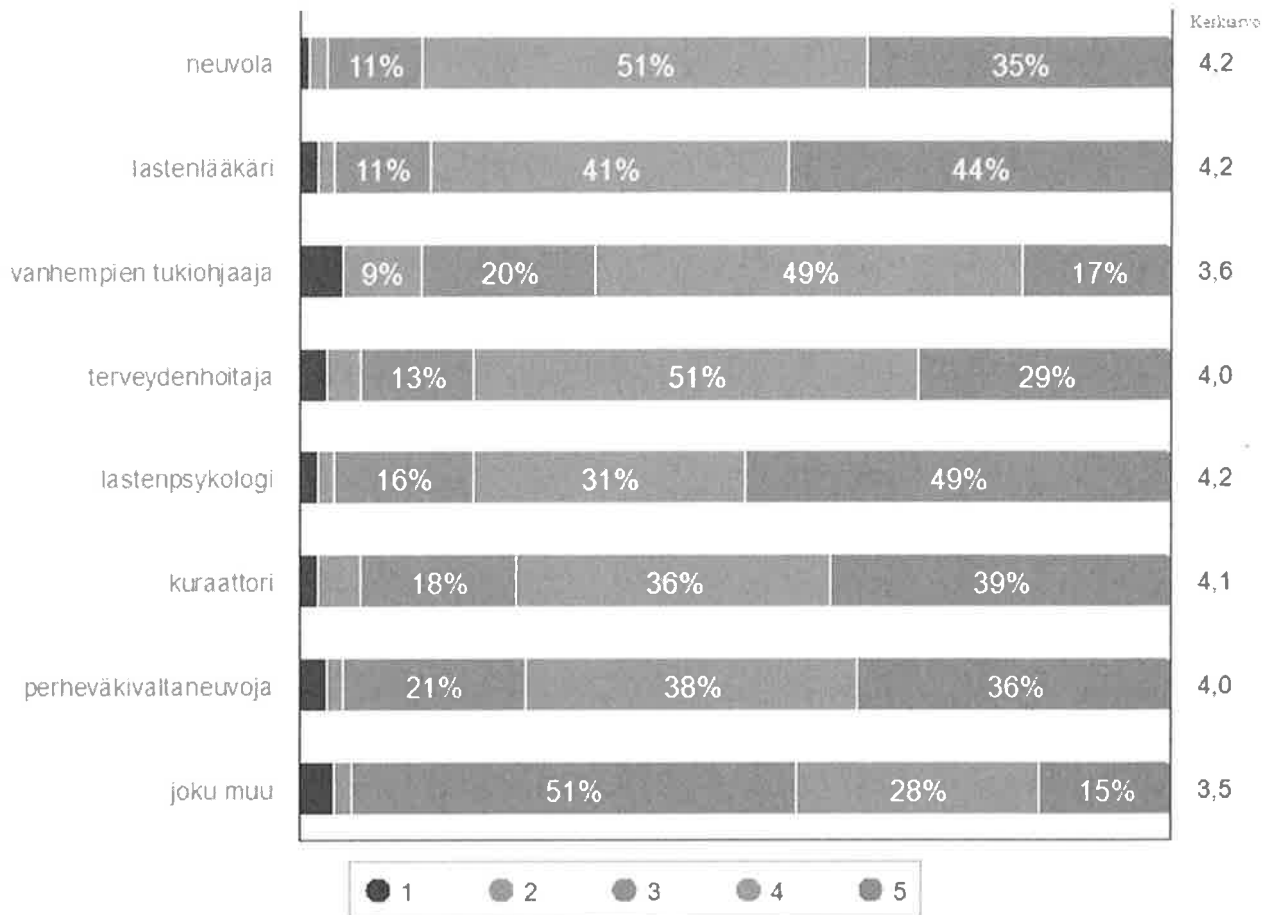
Digitaalisia palveluja kehitetään vauhdilla. Olisitko valmis käyttämään seuraavia digipalveluja?

Valitse vaihtoehto 1-5.1 = olen valmis käyttämään yksinomaan digipalveluja, 2 = olen valmis käyttämään pääasiallisesti digipalveluja, 3 = ei mielipidettä, 4 = olen valmis käyttämään osittain digipalveluja, 5 = en ole valmis käyttämään digipalveluja.

Siirtyminen yksinomaan digipalveluihin on kahdessa ikäryhmässä 36–45 ja 56–65-vuotiaat alle 10 %. Pääasiallisesti digipalveluja olivat valmiit käyttämään 25 % alle 65-vuotiaista. Noin 20 % ikäryhmästä 56–65-vuotiaista ei ollut valmis käyttämään digipalveluja. Ikäryhmistä alle 25-vuotiaat ja 75-yli 80-vuotiaista kukaan ei ilmoittanut, ettei olisi valmis käyttämään digipalveluja. Yli 80-vuotiaista vastaajista 33 % on valmis käyttämään yksinomaan digipalvelua ja 67 % on valmis käyttämään osittain digipalveluja.

Perhepalveluissa kehitetään digitaalisia palveluja lapsiperheille. Pitäisikö Peruspalveluiden olla: Valitse vaihtoehto 1-5.1 = pelkästään digitaalisia, 2 = pääosin digitaalisia, 3 = ei mielipidettä, 4 = joissakin määrin digitaalisia, 5 = ei lainkaan digitaalisia.

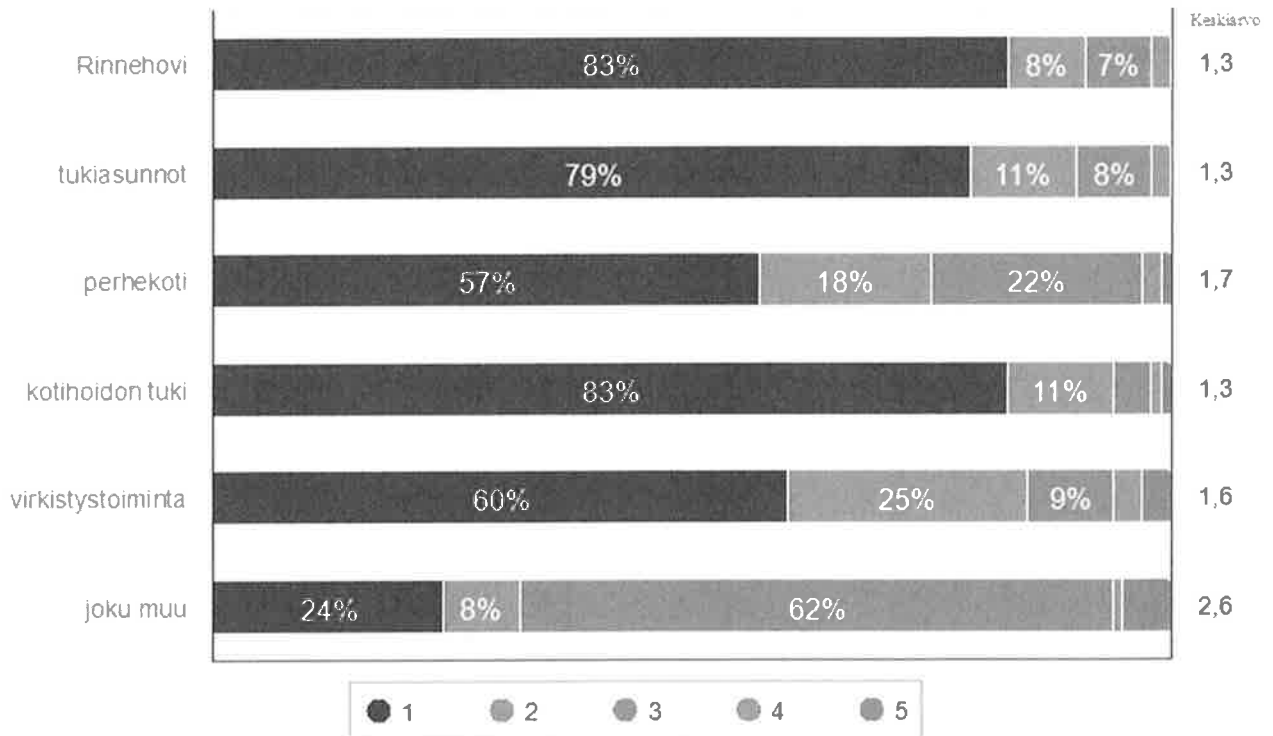

Perhepalveluissa lastenpsykologin tapaamisia ei tule toteuttaa lainkaan diginä 49 % ja lastenlääkäriä 44 %. Reilua kolmasosaa ei tule toteuttaa diginä kuraattorin ja perheväkivaltaneuvojan kanssa. Vain vanhempien tukiohjaajan (9 %) voi toteuttaa pääasiallisesti digipalveluna.

Opastusta tai ohjausta digipalvelujen käytössä koki tarvitsevänsä 25 %.

Miten tärkeiksi koet seuraavat Pertunmaan ikäihmisten palvelut?

Valitse vaihtoehto 1-5.1 = erittäin tärkeä, 2 = melko tärkeä, 3 = ei mielipidettä, 4 = ei juurikaan tärkeä, 5 = ei lainkaan tärkeä

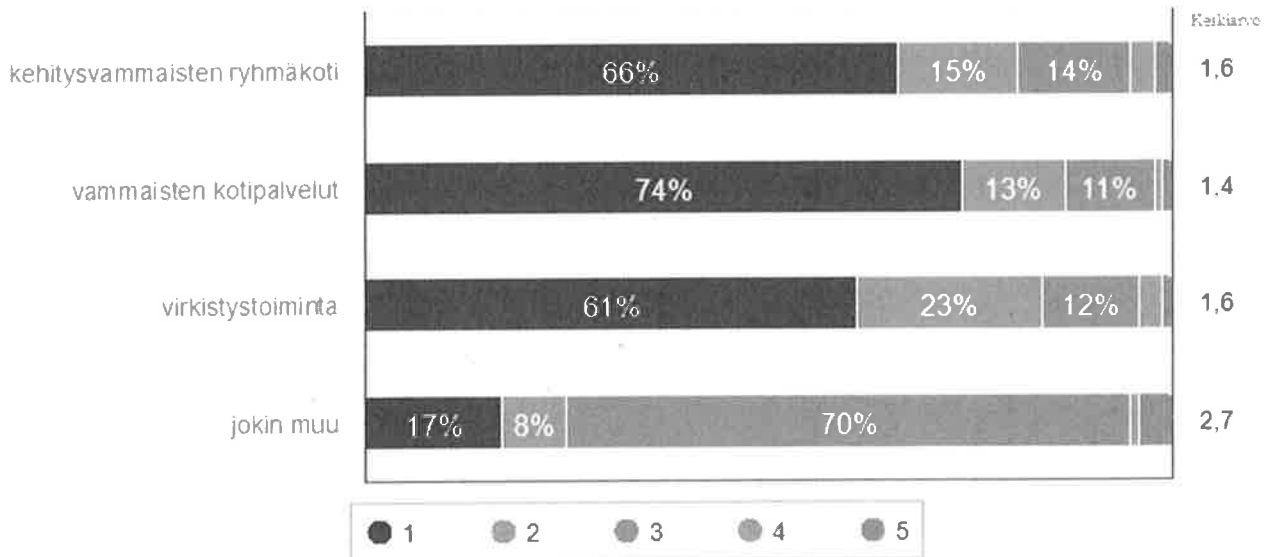

Jokin muu, mikä, kommentit:

- Vapaaehtoisten ja ammattilaisten yhteistyö.
- Erittäin tärkeää on lähes kaikki, mikä ikäihmisiin liittyy.
- Kaikki mikä tukee kotona asumista mahd kauan ja PERTUNMAALLA asumista mahd kauan.
- Ikäihmisten harrastustoimintaa.
- Omaishoitajien tuki.
- Lääkäripalvelut ikäihmisille paikkakunnalla.
- Liikuntapalvelut kaikille voinnin mukaan.
- Ystäväpalvelu

Miten tärkeiksi koet seuraavat Pertunmaan vammaisten palvelut?

Valitse vaihtoehto 1-5. 1 = erittäin tärkeä, 2 = melko tärkeä, 3 = ei mielipidettä, 4 = ei juurikaan tärkeä, 5 = ei lainkaan tärkeä

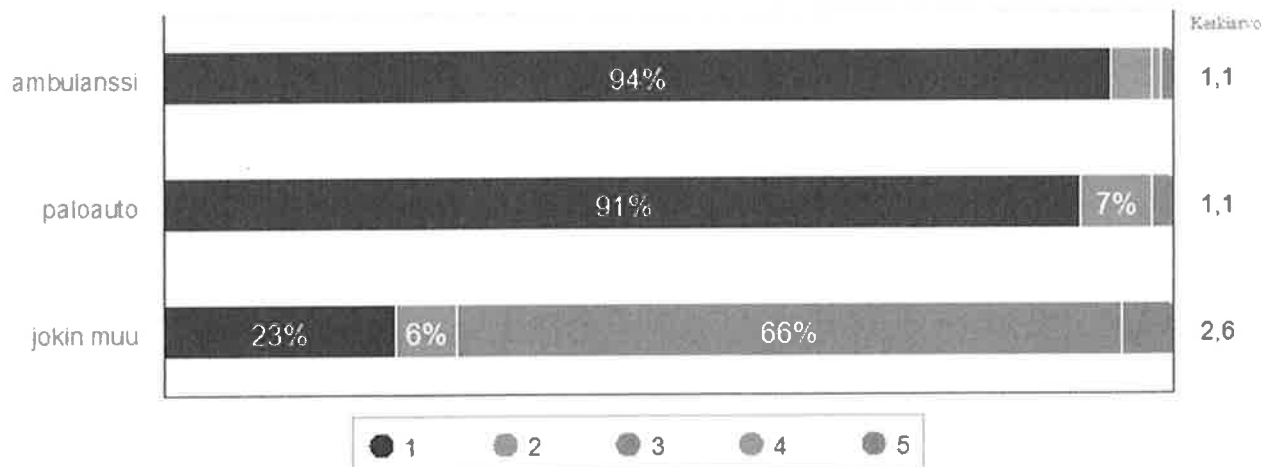

Jokin muu, mikä, kommentit:

- Päivä/työtoiminta ja kuljetuspalvelut.
- Tuki läheisille.
- Vammaispalveluohjauksen saatavuus.
- Vammaisten toiveiden toteutus
- Yhteistyö vapaaehtoisten kanssa

Miten tärkeäksi koet, että pelastuslaitoksella on lähtövalmiudessa...

Valitse vaihtoehto 1-5. 1 = erittäin tärkeä, 2 = melko tärkeä, 3 = ei mielipidettä, 4 = ei juurikaan tärkeä, 5 = ei lainkaan tärkeä

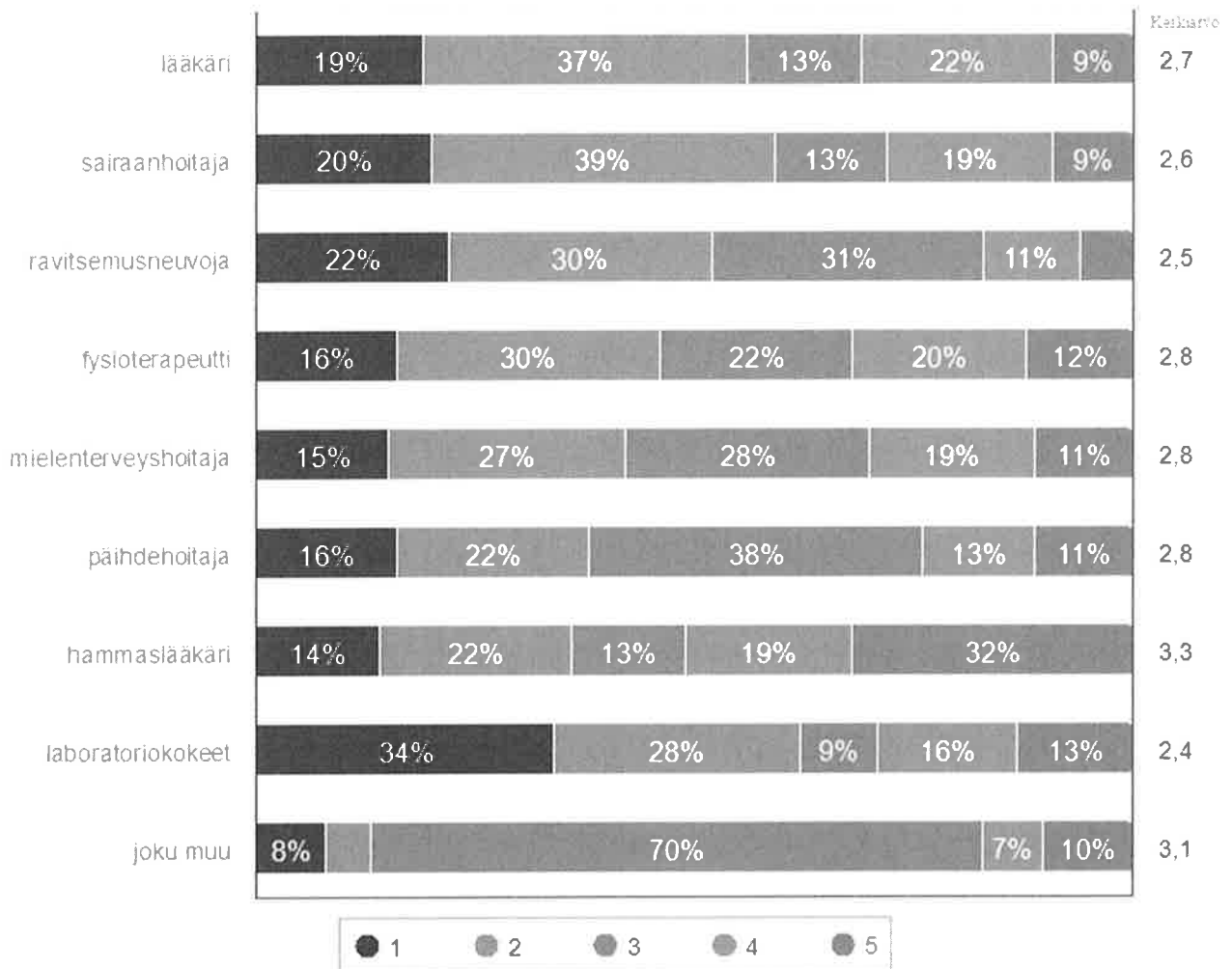

Jokin muu, mikä, kommentit:

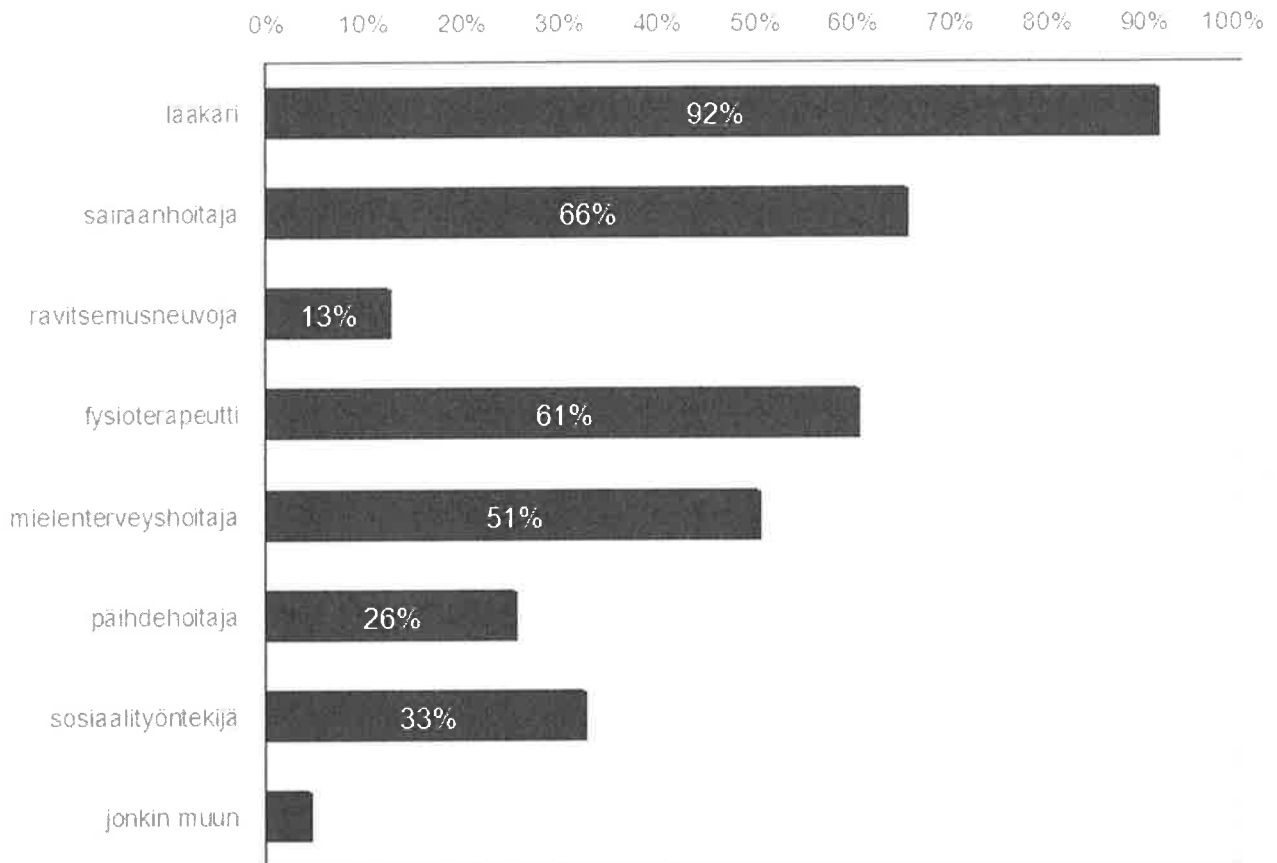
- Ensiavuste ja VPK TOIMINTA.
- Liikkuva mielenterveysapu (itsetuhoajatukset yms., keskusteluapu, kriisiapu).
- Veneet, pelit ja pensselit valmiina. Ikinä ei voi olla liian valmiina pelastusasioissa! Tääläkun on vielä kaikki kaukana, kesällä väkiluku moninkertaistuu. Joten, aina kaikki valmiina.
- Sydäniskuri saatavilla 24/7 keskeiseltä paikalta.
- Osaava henkilökunta.
- Poliisi.

Liikkuvia palveluja kehitetään osana suunnitelmaa. Miten hyvin sinulle sopisivat liikkuvat palvelut, esim. palvelubussi?

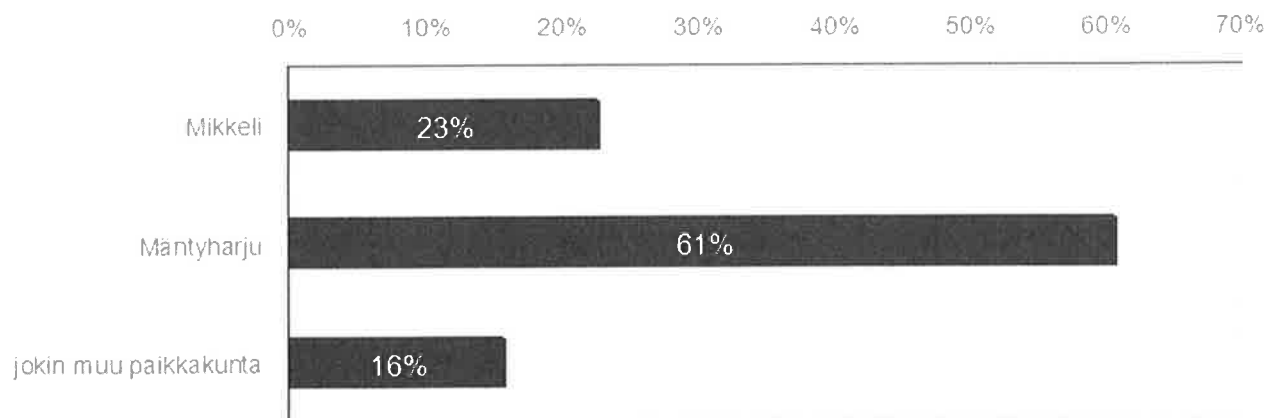
Valitse vaihtoehto 1-5. 1 = sopii erittäin hyvin, 2 = sopii melko hyvin, 3 = ei hyvin eikä huonosti, 4 = sopii huonosti, 5 = ei sovi lainkaan

Minkä tahon kanssa toivot tapaavasi kasvokkain?

Jos palveluja ei olisi saatavilla Pertunmaalla, mihin suuntaan menisit mieluiten?

Eniten jokin muu paikkakunta sai mainintoja Heinola. Yksittäisinä paikkakuntina mainittiin Bryssel, Hartola, Helsinki, Joutsa, Lahti, Utsjoki ja Vantaa.